

Pensjonskurs – private barnehager Agder

Anne-Dorthe Nodland Aasen

21. November 2023

Innhold

I. Pensjonssystemet i Norge

- I. Bakgrunn pensjonsreformen
- II. Folketrygden

II. Hybridpensjon

- I. Hva er hybridpensjon?
- II. Hvorfor hybridpensjon fremfor innskuddspensjon?

III. Gjennomgang ulike elementer

IV. De ulike løsningene

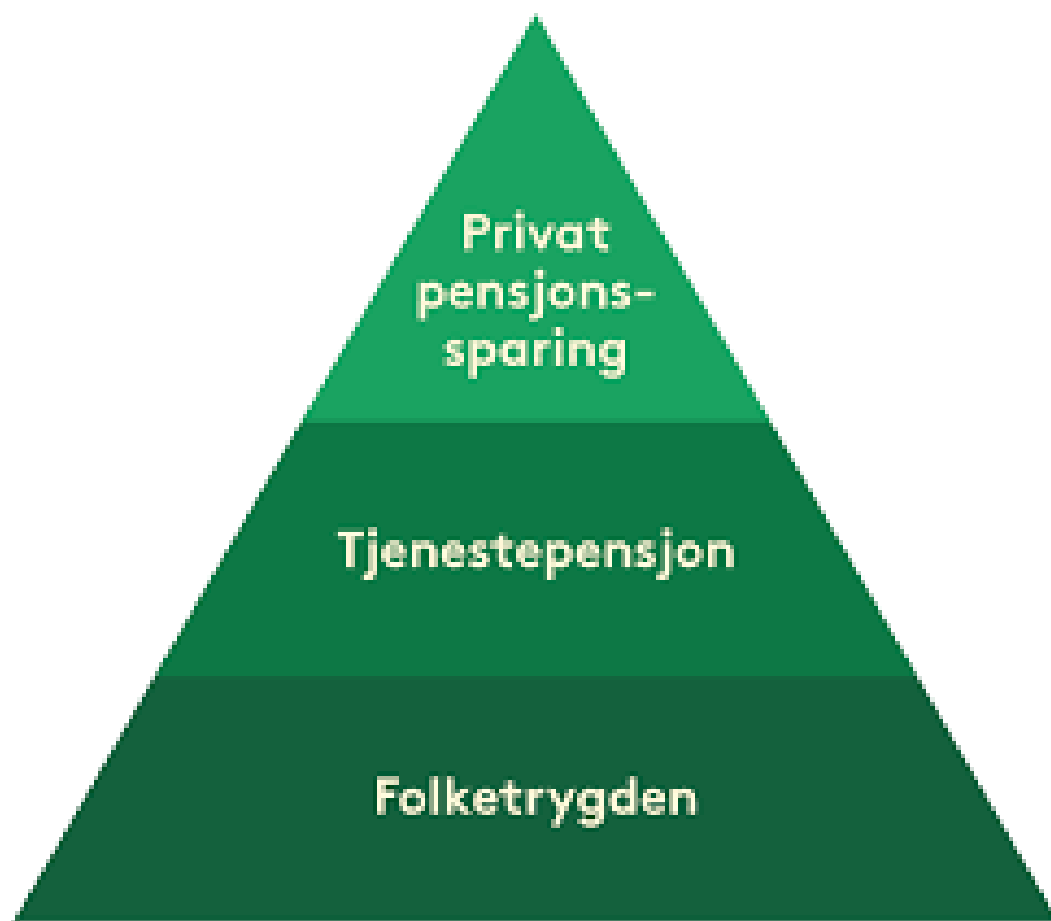
- I. PBL
- II. Virke
- III. FUS
- IV. Norlandia (Spekter)

V. AFP

VI. Mobilitet

VII. Forsikringer

Det er tre måter å spare spesifikt til pensjon:

Individuell sparing (du sparer selv)

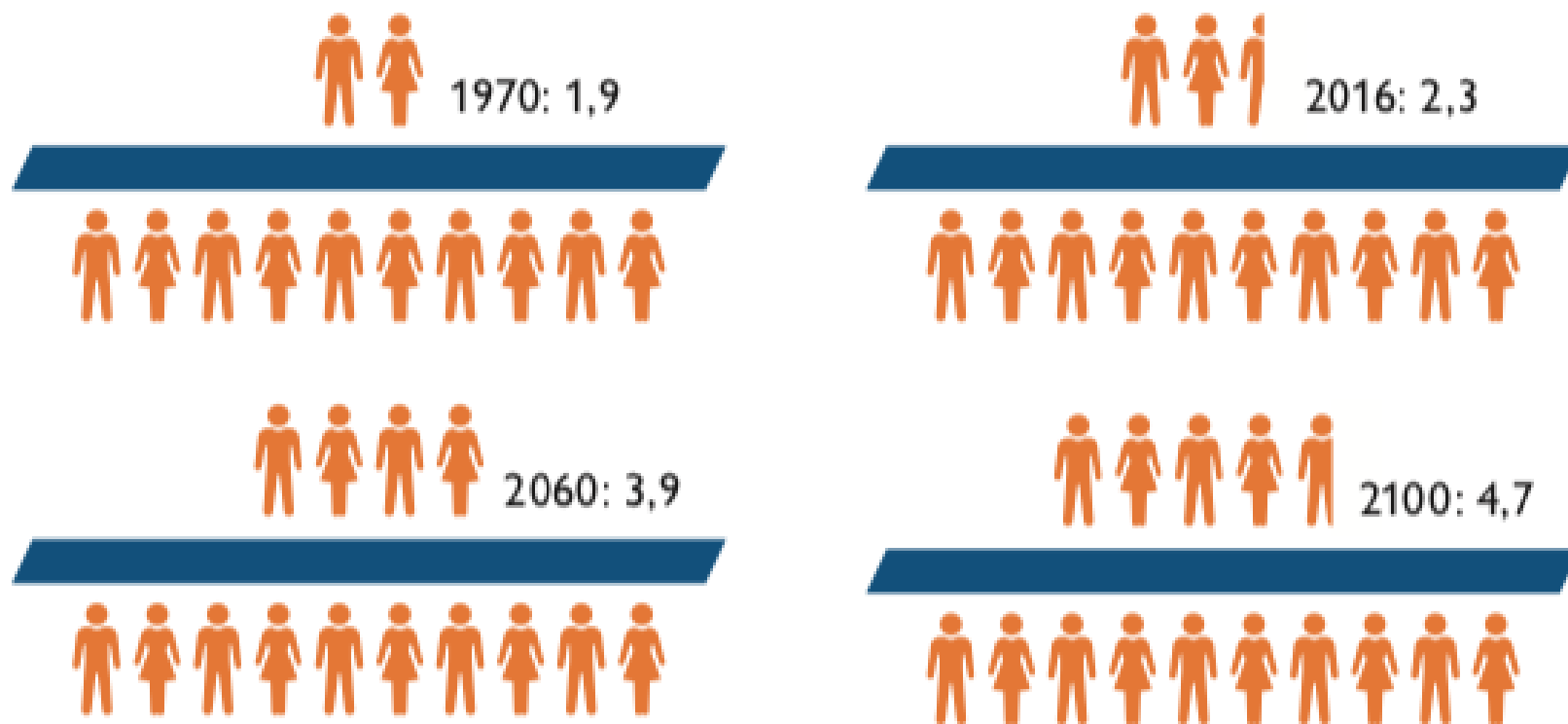
Tjenestepensjon (du og din arbeidsgiver sparer sammen)

Folketrygden (staten sparer for deg)

A. Antall eldre (67 år og oppover) pr. ti personer i yrkesaktiv alder (20–66 år).

Kilde: Perspektivmeldingen 2017, figur 1.7

Figur 9
Yrkesaktive og eldre –
Perspektivmeldingen 2017.

DE VIKTIGSTE ENDRINGENE I PENSJONSREFORMEN

- ✓ Alleårsopptjening
- ✓ Fleksibelt uttak
- ✓ Ingen avkortning
- ✓ Levealdersjustering

- En taper opptjening hvis man velger å ikke jobbe for en periode.

- **Alleårsopptjening**

- 18,1 % av all lønn fra man er 13 år
- Dette blir pensjonsbeholdningen din

Fleksibelt uttak

- Fra 62 år kan man ta ut folketrygd helt eller delvis

Ingen avkortning

- Man kan jobbe og ta ut pensjon fra folketrygden samtidig

Levealdersjustering

$$\text{Pensjon} = \frac{\text{Pensjonsbeholdning}}{\text{Delingstall}}$$

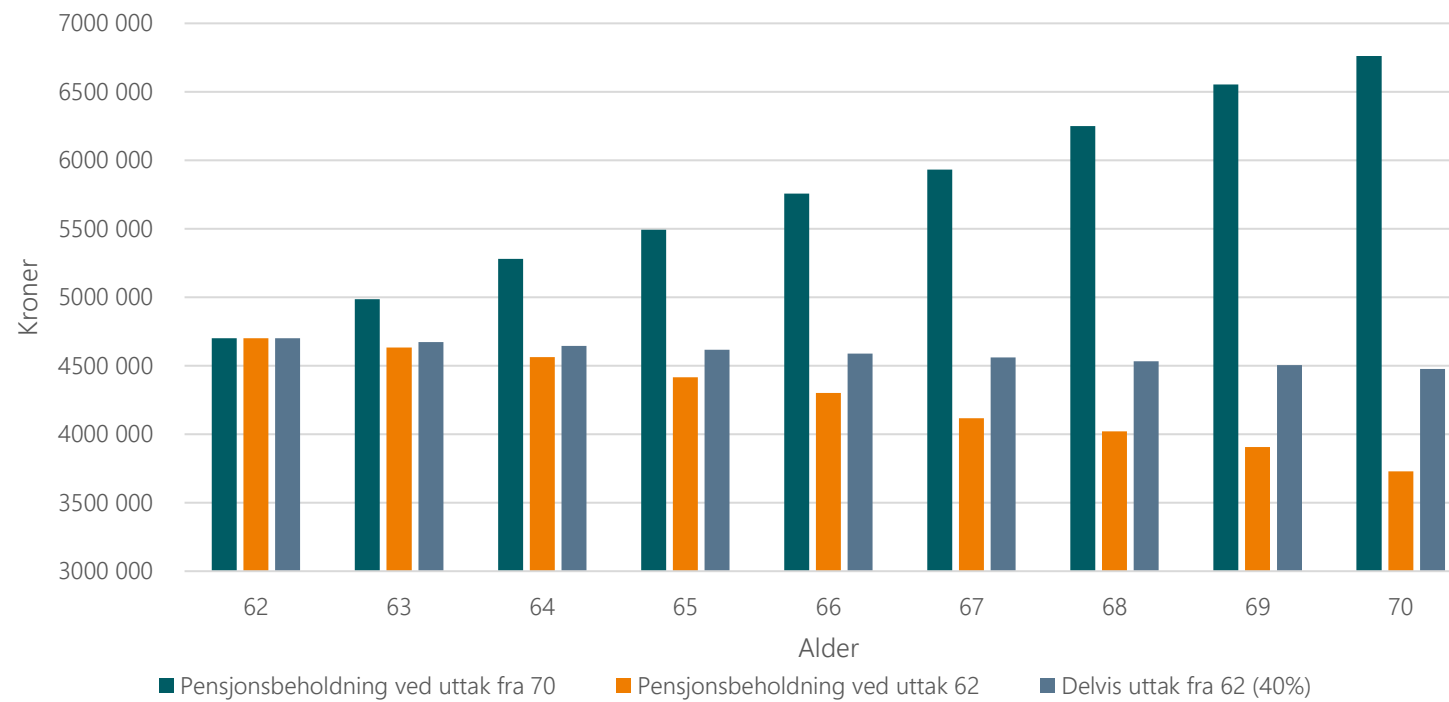
Konsekvenser ved tidlig uttak av folketrygden - eksempel

Nøkkeltall	
Lønn	600 000
Pensjonsbeholdning 62 år	4 700 000
Pensjonsbeholdning ved uttak fra 70 år	6 761 818
Delingstall 62 år	20,4
Delingstall 70 år	13,9

Ulike scenarier

Pensjons- valg	Pensjons- inntekt 62	Arbeids- inntekt 62	Samlet inntekt fra 62	Pensjons- inntekt fra 70
Fullt uttak fra 62 år	230 958	-	230 958	284 611
40 % fra 62 år	92 383	360 000	452 383	322 046
Fullt uttak fra 70 år	-	600 000	600 000	486 462

Endring i pensjonsbeholdning ved ulike pensjonsvalg

Hva er hybridpensjon?

Elementene i hybridpensjon

Spares i prosent av lønn

Fleksibelt uttak – kan jobbe og ta ut pensjon

Livsvarig

Lik pensjon for kvinner og menn

Alleårsopptjening

Beholdning må vokse

Hva skjer når man går ut av ordningen?

Pensjonsbevis

Reguleres med
avkastning

Arbeidsgiver
betaler kostnader
knyttet til
forvaltning

Hvorfor hybrid og ikke innskudd?

Innskudd

- Ikke livsvarig
- Ingen garantier

Hybrid

- Livsvarig
- Mulig med garantier
- Ivaretar at kvinner lever lengre enn menn

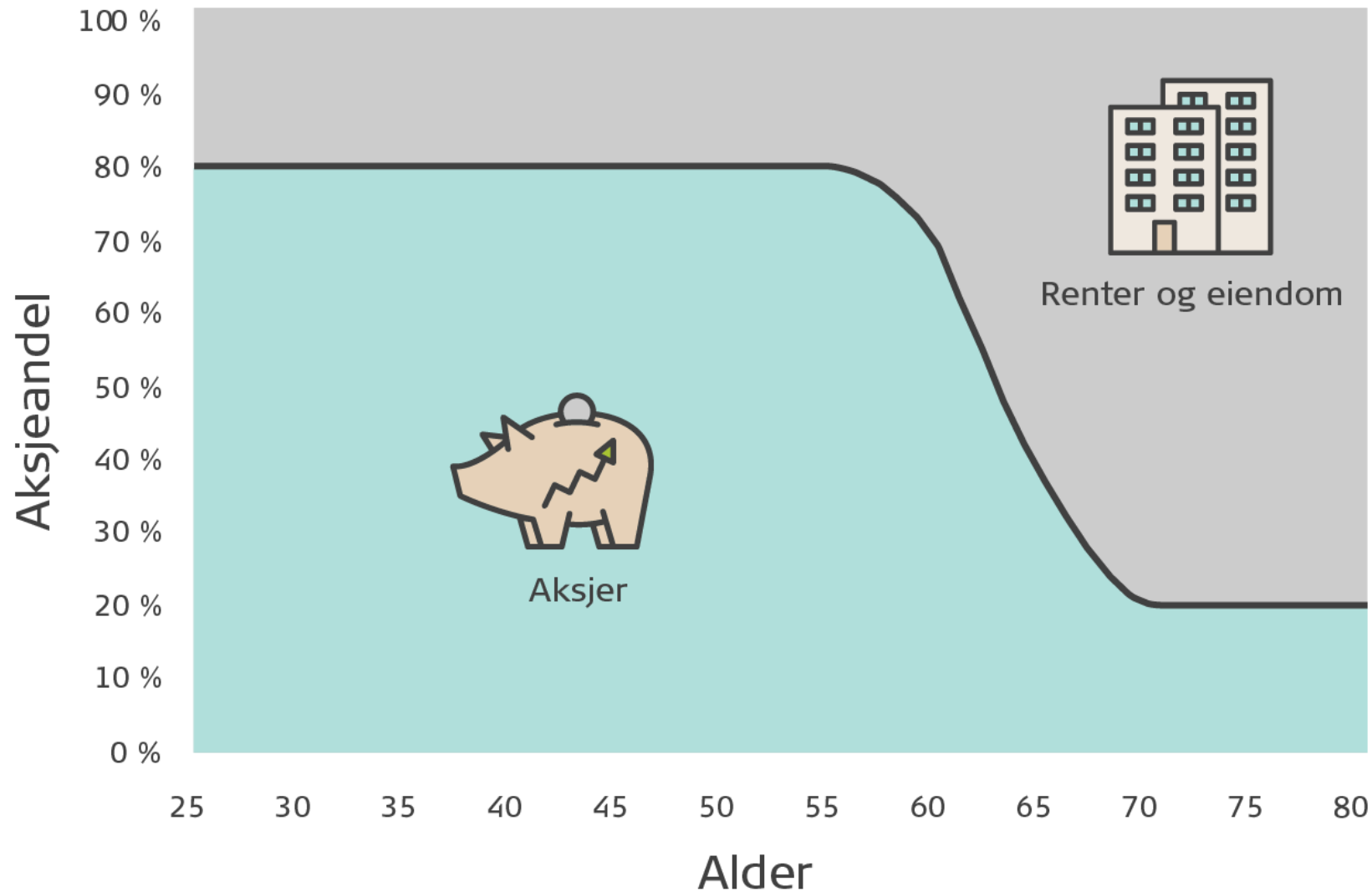
Hybrid i PBL – fra 1968-kullet

Sparesats 7 %

- Ansattes egenandel 2,5 %
- 2 % fra senest 2025

Individuelt
investeringsvalg

Storebrand - individuelt investeringsvalg

Hybrid i Virke

Sparesats 7 %

- Ansattes egenandel 2 %

Lønnsvekstgaranti

Hybrid i FUS

Sparesats 7 %

- Ansattes egenandel 2 %

Kollektivt
investeringsvalg
med null-garanti

Hybrid i Norlandia (Spekter)

Sparesats 7 %

Ansattes egenandel 3 %

- 2,5 % fra 1. august 2023
- 2 % fra 1. januar 2025

Individuelt investeringsvalg

HVA ER AFP?

- Livsvarig AFP i Fellesordningen

- AFP som tidligpensjonsordning

AFP som tidligpensjonsordning

Tas ut helt eller delvis i tidsrommet 62 – 67 år

Forutsetter at vedkommende slutter å arbeide helt eller delvis

Gir ingen rettigheter etter fylte 67 år

Fellesordningen for AFP

- Livsvarig utbetaling på topp av annen pensjon.

Kommer til å få AFP
i Fellesordningen

- PBL
  - Senest 1.1.25
- FUS
  - Senest 1.1.24

Har AFP i
Fellesordningen

- Virke
- Norlandia

Vilkår for å ha rett til AFP

- Ansiennitet
  - 7 av de 9 siste årene før du fyller 62 år
- Hovedarbeidsforhold og minst 20 %
- Uføretrygd kan ikke kombineres med AFP

Vilkår ved uttak

- Ansatt og reell arbeidstaker
- Uttakstidspunkt og tre foregående år minst 20 % stilling i tilsluttet foretak
- Må ta ut minst 20 % folketrygd

YTELSE

Livsvarig –
fleksibelt
uttak fra 62
år

Årlig opptjening
mellom 13 – 61 år
– 0,314 prosent
av inntekt
mellom 0 – 7,1 G

UTDANNINGS
FORBUNDET

MOBILITET

Fra private til offentlig - tjenestepensjon

Pensjonsbevis (hybrid)

- Offentlig tjenestepensjon
– påslagsmodell
(fra 1963-kullet)

Fra privat til offentlig - AFP

- Husk ansiennitet – 7 av de 9 siste årene før man fyller 62 år må være oppfylt.
- Forslag til ny AFP i offentlig sektor ivaretar at man kan ta med ansiennitet fra privat AFP. Dermed bedre mobilitet for å sikre livsvarig AFP.

Pensjonsordningen – mer enn alderspensjon

- Uførepensjonsordningen løper videre uendret – ny i 2016
- **PBL**
  - Etterlattepensjon – eldre enn 52 år pr 1/1-20:
    - ektefelle-, samboer- og barnepensjon videreføres
  - Etterlattepensjon – yngre enn 52 år pr 1/1-20:
    - Barnepensjonen videreføres foreløpig.
    - Ektefelle-, samboer-, registrert partner omfattes av utvidet gruppelivsforsikring på 20 G.

Gruppeliv

		Nedtrapping
PBL	20 G	Nedtrapping fra 51 år
FUS	10 G	Nedtrapping fra 51 år
Virke	10 G	Nedtrapping fra 51 år
Norlandia	10 G	Nedtrapping fra 51 år

Pensjonsordningen – mer enn alderspensjon

- **FUS**

- Årlig pensjon til gjenlevende ektefelle/samboer/registrert partner utgjør 15 prosent av pensjonsgivende lønn opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). Likestilt med ektefelle er registrert partner i henhold til lov om registrert partnerskap av 30. april 1993.
- Pensjon til gjenlevende ektefelle/samboer/registrert partner utbetales livsvarig.

